

Et teologisk-politisk fragment

DOKUMENTAR: Filmen *Local Angel* kan bedst opfattes som en intervention i den vanskelige og tilsyneladende uløselige konflikten mellem Israel og Palestina. Filmen til den israelfødte kunstner Udi Aloni er et enestående studie i hvordan man kritiserer og kommenterer den omsiggribende identitetsideologi.

ALEXANDER CARNERA

Forfatter og skribent.

Over fyrrer palestinsere er netop blevet dræbt efter en israelsk aktion. I dag mens jeg skriver dette har radikale Hamastilhængere gjort sig selv til martyrer ved at dræbe otte israelske studerende på Yeshiva universitetet i Jerusalem. Denne fortvivlende konflikt synes at fortsætte uden nogen løsning i sigte og den anden intifada synes afløst af én lang 'rave entifada'.

Filmen *Local Angel* (2002), instrueret af den israelfødte kunstner Udi Aloni (publiseret som DVD af ICA i London, ledsaget af en bog, som indeholder interview med Slavoj Žižek, Avital Ronell og Alain Badiou, brevvekslinger, poesi og almene refleksioner) kan bedst opfattes som en intervention i denne vanskelige og tilsyneladende uløselige konflikt. Aloni kalder sit projekt for et teologisk-politisk fragment og henter væsentlig inspiration fra især Walter Benjamins forsøg på at forstå den politiske subjektivitet som et messiansk anliggende, hvorved det politiske bliver forbundet til tanken om tankens passion, pietas og æstetisk modtagelighed, der overskrider det territoriale og det nationale projekt. (Også Franz Rosenzweig og Gershom Scholem er vigtige stemmer for filmen). Ved at kombinere en personlig refleksion med sit eget ønske om at forstå konflikten, forsøger Aloni at undersøge muligheden for at skabe et rum for dialog, et muligt sted eller rettere ikke-sted for refleksion, der kan bane vejen for fred. Filmen skaber således et felt for en almen refleksion over konflikten mellem Israel og Palestina, om jødisk identitet, om det hellige sprog, om Guds karakter og forholdet mellem destruktion og skabelse.

EFTER 11. SEPTEMBER ser han det som nødvendigt at vende hjem til Israel for at kunne begribe den nuværende situation. Aloni kombinerer samtaler med forskellige jødiske teologer og forfattere (Žižek fandt interviewet med teologiprofessor og digter Haviva Pedaya så stimulerende at han i sin kommentar hævder, at han er «kommet så tæt som det er muligt på en intellektuel orgasme»); sin mor Shulamit Aloni som er en kendt israelsk fredsaktivist, en palæstinensisk hip-hop-gruppe der rapper på hebraisk og samtidig synger om deres allerede fordømte eksistens. Der krydsklippes mellem samtalerne og musikperformances, indtryk gør også samspillet mellem en jødisk mand og en arabisk kvinde som synger til hinanden på både arabisk og hebraisk.

Den traditionelle zionisme tager netop udgangspunkt i en særskilt del af menneskeligheden

Filmens gennemgående fokus er både muligheden for sameksistens mellem israelere og palæstinensere samt en mere grundlæggende mulighed for at skabe nye og andre fællesskaber sammen. I samklang med især Walter Benjamin er det den franske filosof Alain Badiou der udgør en central reference for filmen samt bogen hvor Badiou leverer en væsentlig kommentar.

Filmisk set

En pæn andel af april måned har jeg brugt på nettet, nærmere betegnet på filmstedet ubu.com/film. Det er et sandt overflødhedshorn af interviewbidder, hele film og uddrag fra film alt sammen indenfor mere obskure genrer som avantgarde, ældre dokumentar og art cinema. Intet andet sted på nettet finder man – så vidt jeg er orienteret – muligheden for gratis at se eksempelvis **Joris Ivens' The Bridge** (1911), **Jonas Mekas' Happy Birthday to John** (1972) og Jeremy Isaacs fine interview med **Allen Ginsberg** fra 1995.

Selvom billedkvaliteten lader en del tilbage at ønske er der ingen tvivl om, at nettet som film distributor har et stort potentiale. Især mere snævre film som de nævnte kan være yderst vanskelige at komme i nærheden af, medmindre man bor i storbyen.

I lidt andet målestoksforhold kan her også nævnes, at **iTunes** efterhånden er en af de vigtigste distributionskanaler for lejefilm i USA. Apple har tegnet kontrakter med nogle af de største filmselskaber og erfaringen viser, at filmene faktisk bliver billigere at leje, når det gøres online. Man kan selvfølgelig problematisere, hvad der går tabt af personlig betjening, atmosfære og udvalg, hvis fysiske video-

POLITIK ER TILSYNEKOMSTEN af et nyt subjekt i troskab overfor en begivenhed der bryder med den givne kundskab om verden, en begivenhed som subjektet bliver bærer af med hele hans eller hendes broderlige universalitet. Begivenhedens sandhed er ikke en åbenbaring men eksisterer kun i det omfang der eksisterer subjekter der leve i troskab til denne. Forestillingen om at palæstinensere og jøder blot skal acceptere hinandens forskelle er en type af kompromis som ikke løser noget og som ikke bringer os derhen hvor den politiske kraft bevæger ifølge Badiou. I sin bog *Etik* skriver han: «Ingen konkret situation lar seg belyse ut fra motivet om 'den annens anerkjennelse'. I stedet handler grundlaget i en etisk situation om at forstå sammenhængenes logik. «Det samme er faktisk ikke det som er (...), men det som blir til.» Aloni tager Badiou's pointe op i filmen og tydeliggør denne med henvisning til Jerusalems særlige status i konflikten.

Jerusalems historiske betydning for jødaismen og islam eftersom den indeholder afgørende hellige steder for begge religioner og begges krav på Tempelberget. Sammenbruddet i Camp David havde netop sit udspring i vanskeligheden ved at finde en politisk løsning på dette problem. Kan man finde en løsning på dette problem uden at formindske de forskellige religiøse krav?

Der bliver ifølge Badiou aldrig fred i Mellemøsten før Isreal ophører med at være en total jødisk stat

Fra den position man nu har indtaget kan man ikke, hvor man kun har udsigt til en mur der adskiller de to folk. Men denne mulighed bliver for Aloni mulighed for en ny begyndelse. Badiou skriver: «filmen fortæller os at når en situation er håbløs, når døden og volden råder overalt, når det bliver umuligt at den skulle kunne udvikles til noget som er godt for alle, findes der altid mulighed for at gribe situationen på en ny måde, med udgangspunkt i menneskeligheden selv og ikke nogen af dets partikulære dele.»² Den traditionelle zionisme tager netop udgangspunkt i en særskilt del af menneskeligheden, men denne enhedens skabelse forstået under et tempelligende Isreal er for Badiou en simuleret hændelse. Der bliver ifølge Badiou aldrig fred i Mellemøsten før Isreal ophører med at være en total jødisk stat.

MEN VI VED at hovedparten af israelere ikke vil kunne acceptere dette, da det ville indebære Israels død. Aloni gør et sjældent ophold idet han rydder et nyt rum for tanken, der ikke indtager en position på forhånd og som derfor ikke kan handle om den gamle vision om den jødiske stat og det hellige land, men som i stedet stiller spørgsmålet: Hvad vil det sige at være jøde? I sin kommentar til filmen skriver Badiou: «Jeg ser i Alonis film en fundamental subjektiv konception, som handler om at vi må skabe en ny plads, er det også fordi vi må skabe den nye jøde. Jeg tror hans virkelige projekt ikke handler om at opgave den jødiske identitet i dag, men om at skabe

butikker alle steder erstattes af onlinevideobutikker, men umiddelbart viser erfaringen i USA, at udbuddet i hvert fald ikke bliver mindre, snarere tværtimod. Eksempel på det er aftalen mellem Apple og **Sundance Film Festival** om at udbyde festivalens kortfilm som lejefilm på iTunes. Det er næppe film, man kan finde i den lokale videobutik.

Maj måned tegner ikke umiddelbart til at blive den bedste dvd-måned i måneds minde, men gik man glip af **Zodiac** eller **Atonement** i biografen, kan de i løbet af maj erhverves på henholdsvis Blue-Ray og DVD, mens man også kan fornøje sig med 6 **Peter Sellers**-film i den collection boks, der udkommer senere på måneden eller kaste sig over Michael Moores dokumentarmetode, der granskes i filmen **På Sporet av Michael Moore**, som efter sigende er lavet i ægte Moore-stil.

I biografen kan man fornøje sig med **Indiana Jones** eller måske og forhåbentlig **Julian Schabels** filmatisering af Lou Reeds opførelse af det fuldkomne album Berlin. I skrivende stund er dog fortsat usikkert, om **Berlin** får nordisk bio-premiere i denne måned.

Steffen Moestrup. © norske LMD.

Fra dokumentarfilmen *Local Angel*. Theological Political Fragments © Udi Aloni

en helt ny.»³ Men ingen politik kan ifølge Badiou tage udgangspunkt i en specifik identitet, men netop kun en lokal proces der bekræfter en totalitet af muligheden som sit skabende vilkår. Alonis film synes at balancere i en prekær spænding

mellem identitet og ikke-identitet. Han skriver til en ven i Israel at hvad de har til fælles er «stræben efter at rense os fra tidligere opfattelser når vi skal analysere problemet Palestina-Israel. Mytologien styrer alting og derfor må vi forstå den og

dens virkninger i konflikten og siden må vi afskaffe den.»⁴

Ikke blot nedbryder Aloni modigt denne mytologi, der på benjaminsk vis efterlader en ruinhob af elendighed i sit kølvand, men han tilfører en genuin kreativitet ved at dekonstruere den jødiske identitet ved at åbne til en universel kraft uden at udslette forskellens mulighed. Aloni har med sin film gjort tanken til en aktiv begivenhed hvor den største uskyld, den aktive passivitet af naivitet, netop virker som den eneste løsning: En bi-national statsløsning i hvilken to adskilte grupper bliver i stand til at leve side om side som to distinkte grupper, som i udveksling og i en æstetisk modtagelighed for den andens fremmedhed, virker i længden som den eneste mulige løsning, både i forhold til social retfærdighed, men også af praktisk geografisk grunde for eksempel med bedre transportmulighed og adgang til vandressourcer. Om den nye begivenhed bryder igennem, vil det altid være på baggrund af en vedvarende anstrengelse og kamp. Begivenheden åbenbarer sig ikke af sig selv.

Local Angel er en intervention i denne krise, hvor kritikken af det negative får skabt en ny form: En destruktion der er

blevet aktiv, en aggressiv mildhed der kan bekræfte humanitetens singulære åbenhed, en destruktion båret af glæde, den skabende aggressivitet. *Local Angel* er et enestående studie i hvordan man kritiserer og kommenterer den omsiggribende identitetsideologi ikke kun i forhold til religion, men også gemenheden hos det reaktive menneske som er grundlaget for vor tids nihilisme som dominerer alle de vestlige demokratier. Og den er derfor et værdifuldt bidrag til det som den danske historiker og kunsttænkner Carsten Juhl kalder en 'global æstetik' der skaber en sammensat æstetisk kraft samtidig med at den foretager en undersøgelse af frihed, af humaniteten, af fællesskabet.⁵

© norske LMD. Udi Aloni: *Local Angel*. Theological Political Fragments. DVD and Book by Aloni. 2004.

- 1 *Local Angel*, s. 25
- 2 *Local Angel*, s. 21-22.
- 3 *Local Angel*, s. 23.
- 4 *Local Angel*, s. 76

5 Carsten Juhl: *Globalæstetik. Verdensfølelsen og det kosmopolitiske perspektiv*. Billedkunstskolens forlag 2007. Se også Truls Lie, «Sublim oprustnings», norske *Le Monde diplomatique*, mars 2008, s. 15.

ALT FOR MANGE SØRINGER TROR DET ER EKTE ISBJØRN I NORD-NORGE. PÅ TIDE Å TA HURTIGRUTEN

FORTSATT NOEN LEDIGE PLEASER I SOMMER! BESTILL NÅ, OG OPPLEV VERDENS VAKRESTE SJØREISE

En undersøkelse gjort av Hurtigruten viser at flere nordmenn faktisk tror isbjørn rusler gatelangs i Nord-Norge. I følge undersøkelsen har kun tre av ti østlendinger feriert nord for Trondheim siden 1998. Da er det på tide å ta Hurtigruten og oppdatere kunnskapen. Sjekk sommerens spesialtilbud for søringer. Vi har reservert utvalgte avganger til søringer, spar 30%.

Priser fra **6.122,-** pr. pers.*

Hel rundtur Bergen-Kirkenes-Bergen, 11 dager. Priser fra:

M/S Nordlys	9. juni	11.830,-
M/S Nordlys	12. juli	11.830,-
M/S Richard With	13. juli	11.830,-
M/S Nordnorge	14. juli	11.830,-
M/S Vesterålen	19. juli	11.830,-
M/S Nordkapp	20. juli	11.830,-
M/S Polarlys	22. juli	11.830,-
M/S Richard With	24. juli	11.830,-
M/S Nordnorge	25. juli	11.830,-
M/S Nordkapp	31. juli	11.830,-
M/S Richard With	4. aug.	11.130,-
M/S Nordlys	14. aug.	11.130,-
M/S Finnmarken	23. aug.	11.130,-

Halv rundtur Bergen-Kirkenes 6 dager. Priser fra:

M/S Nordlys	9. juni	7.926,-
M/S Nordnorge	14. juli	7.926,-
M/S Nordkapp	20. juli	7.926,-
M/S Nordkapp	31. juli	7.926,-
M/S Nordkapp	11. aug.	7.457,-

Halv rundtur Kirkenes-Bergen 5 dager. Priser fra:

M/S Nordnorge	17. juni	6.507,-
M/S Polarlys	6. juli	6.507,-
M/S Kong Harald	22. juli	6.507,-
M/S Richard With	30. juli	6.507,-
M/S Polarlys	30. aug.	6.122,-

* Prisene er per person i dobbel innvendig lugar, inkl. full pensjon, 3 måltider pr dag. Be oss gjerne om tilbudspris på alternative lugarkategorier eller strekning, eller spør etter våre pakkeløsninger inklusive flyreise. Forbehold om plass i bestillingsøyeblikket.

PS! Vi spanderer hele turen om du møter levende isbjørn på reisen.

For tilbud ring 810 30 000, kontakt ditt lokale reisebyrå eller send SMS HURTIGRUTEN til 2225

www.hurtigruten.no

HURTIGRUTEN